

Școala muncii, temă esențială a creației literar-artistice

Țara întreagă a ascultat cu cea mai mare atenție cuvântările de excepțională însemnătate rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii, în cadrul manifestării omagiale care a avut loc la 26 ianuarie 1987, cu prilejul aniversării zilei de naștere a conducătorului mult iubit și stimat, sărbătoare a întregului popor, și la ședințele Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. de la începutul anului 1987.

Poporul întreg, toți cetățenii României socialiste, toți scriitorii și oamenii de artă, le-au citit și recitat cu maxim interes.

Fundamentale sînt ideile formulate și cu aceste prilejuri, îmbogățind și acestea vasta operă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, uriașă contribuție la dezvoltarea contemporană a socialismului științific, la teoria și practica socialismului și comunismului.

Totodată, pentru creația literară, pentru dramaturgie, concluziile, aprecierile, orientările formulate de secretarul general al partidului reprezintă inepuizabile teme de o deosebită importanță.

Necesitatea respectării principiilor de bază ale socialismului științific o dată cu obligația la fel de imperioasă de a aplica aceste principii, legitățile și adevărurile generale la condițiile concrete și la specificul fiecărei țări; dreptul imprescriptibil al partidului conducător și al statului suveran de a elabora și aplica, împreună cu poporul și pentru popor, fără nici un amestec din afară, politica internă și externă a țării; rolul de neînlocuit al proprietății socialiste, de stat și cooperatiste, ca temelie a asigurării drepturilor fundamentale ale oamenilor muncii, a cuceririlor revoluționare ale poporului, a independenței și suveranității naționale; rolul planului unic centralizat ca instrument principal al dezvoltării economico-sociale; afirmarea puternică a sistemului democrației muncitorești revoluționare, în cadrul căruia creșterea rolului conducător al partidului, centrul vital al națiunii, se afirmă ca o legitate a construcției socialiste și comuniste; concepția asupra muncii politico-ideologice, a dezvoltării conștiinței socialiste, ca importante forțe motrice ale progresului social, iată doar cîteva dintre principalele idei formulate în aceste cuvîntări, idei într-adevăr fundamentale, care pun pecetea gândirii revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu asupra întregii noastre dezvoltări.

Marile obiective ale partidului și poporului nostru, și în primul rînd acela al noii calități a muncii și vieții, depind în cea mai mare măsură de felul în care fiecare om al muncii își îndeplinește sarcinile ce-i revin, obligațiile care decurg în modul cel mai simplu și mai firesc din însuși faptul că ocupă un loc de muncă, un post în organigrama unei unități socialiste.

Nu există o democrație numai a drepturilor; democrația presupune și îndeplinirea la cel mai înalt nivel posibil a îndatoririlor și, înainte de orice, cu maximă conștiinciozitate și competență, a îndatoririlor de serviciu. Un umanism numai al drepturilor este fals și steril.

Iar astăzi, și cu atît mai mult în viitorul imediat, nu se mai poate admite munca de mîntuială; în epoca revoluției tehnico-științifice, a promovării rapide pe toate căile a noului în toate domeniile, este necesară numai munca făcută cu pricepere, competență, pasiune, responsabilitate.

„Spiritul revoluționar, comunist — spune tovarășul Nicolae Ceaușescu — trebuie să se manifeste nu teoretic, ci în felul în care fiecare își îndeplinește, în cele mai bune condițiuni, sarcinile încredințate!” „Umanismul, spiritul de omenie nu înseamnă a trece cu vederea peste neajunsuri, peste lipsuri, dimpotrivă, acesta impune exigență, fermitate în respectarea legilor și aplicarea lor. Nu facem bine nici muncii, nici dezvoltării noastre, dar nici persoanei respective care nu reușește, nu este corespunzătoare pentru un anumit domeniu de activitate; avem destule alte domenii unde poate să lucreze.” Se află concentrate în aceste cuvinte

nu numai un îndreptar de maximă valoare pentru activitatea generală, dar și o temă esențială pentru creația literară și artistică.

Sigur, fiecare muncă, fiecare loc de muncă are o anumită importanță socială, dar nu există muncă lipsită de importanță dacă ea este cu adevărat justificată de necesitățile progresului social.

Astfel că fiecare om al muncii trebuie să aibă patima lucrului bine făcut.

Ministrul, la postul său, în activitatea permanentă de control și de îndrumare la fața locului a unităților de ale căror rezultate răspunde, cercetătorul avînd de rezolvat o temă de a cărei deslușire depinde modernizarea producției, agronomul și țăranul de a căror pricepere și hărnicie depinde piinea fiecăruia dintre noi, șoferul la Volanul autobuzului, bucătarul care trebuie să aibă mindria preparatelor pe care le oferă clienților și cumpărătorilor, economistul și planificatorul care trebuie să propună mecanismele cele mai prielnice introducerii noului și înfringerii rezistenței vechiului, constructorul care înalță noile blocuri de locuințe sau întinde sub pămînt panglica metroului, medicul și profesorul care au în grijă cele mai de preț bunuri ale țării, sănătatea omului și pregătirea noilor generații, viitorul patriei, toți aceștia și mulți, mulți alții, de altele și altele profesioniști, sînt datori față de ei înșiși și față de patrie să-și onoreze în cel mai înalt grad munca.

Munca a devenit, în epoca noastră, principalul teren al contradicției dintre nou și vechi, al luptei dintre valoare și nonvaloare. Este, de fapt, aici și o mare sursă de inspirație pentru literatură, mai ales pentru dramaturgie, care este, prin definiție, arta conflictelor, a contradicțiilor.

Constructorul conștient al socialismului, înarmat cu un puternic spirit revoluționar, patriotic, este, printre altele și în primul rînd, acela care își iubește munca, acela care are vocația muncii sale, care n-a nimerit numai din întîmplare sau din arivism într-o profesie ori într-un loc de muncă, care are și își cultivă plăcerea lucrului bine făcut, plăcerea de a nu lăsa pe mîne ceea ce poate rezolva azi, care trăiește sentimentul tonic pe care i-l oferă produsul finit, de el sau și de el creat, sarcina de el îndeplinită, plăcerea competiției, bucuria victoriei, cel care trăiește motivat și plenar sentimentul că nu e un impostor, un veleitar, ci că e într-adevăr „omul potrivit la locul potrivit”. Totodată, niciodată mulțumit de el însuși, are mereu în față imaginea celui ce ar trebui să fie la modul ideal și ținde mereu către aceasta, cu modestie și tenacitate. Muncitorul conștient, omul de valoare muncește pe temeiul organizării launtrice, își raționalizează timpul și energia, nu se agită steril și în consecință e productiv. El știe cu liniște și seninătate că rămîne în valoarea celor de el înfăptuite.

Între munca în general și munca în domeniul artei există conexiuni intime, profunde, cu înrîurire benefică reciprocă. Una dintre ele este aceea că oamenii de artă ar trebui să trăiască și să muncească, toți, numai în zona performanței. Se și spune de altfel că trebuie să-ți faci munca așa cum și-o îndeplinește un virtuoz, ca pe o operă de artă.

Astăzi, numai performanța convinge.

De altfel, nu există nici iubire de patrie, nici spirit revoluționar, nici respect față de sine, nici onoare, nici bună dispoziție sufletească, individuală sau colectivă, fără unitate între vorbe și fapte, fără muncă bine făcută. Etica muncii, materializată, este însuși lucrul bine făcut. Deontologia muncii este astăzi principala sarcină a educatorilor, principala componentă a procesului de formare și autoformare a celor ce muncesc. Totodată, este extrem de importantă și competența celor care exercită controlul de calitate, a celor care apreciază calitatea muncii.

În acest sens, creația literară și artistică e în măsură să contribuie la formarea și consolidarea convingerii potrivit căreia omul muncii este nu numai producător și beneficiar dar și proprietarul mijloacelor de producție, al întregii avuții naționale.

Acesta este îndemnul esențial al stimului nostru conducător.

De acest îndemn n-au a se teme decît nepricepuții, lenesii, nechemății.

Și, dimpotrivă, tot ce e valoare în țara aceasta primește cu intensă vibrație acest nobil îndemn. Iar numărul oamenilor valoroși, muncitori, țărani, intelectuali, este la noi de ordinul milioanelor. Ei sînt și trebuie să fie hotărîți să-și afirme valoarea și să ajute cauza progresului prin lucrul bine făcut, prin calitate și performanțe, în serviciul patriei, pentru om.

În lumina ideilor ilustrului nostru conducător, munca, mai exact spus școala muncii văzută ca teren principal al luptei dintre nou și vechi, reprezintă o temă esențială pentru creația literară și creația dramatică.

Theodor MĂNESCU